

Sygn. akt IV KK 96/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek
SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej
w sprawie **M.O.**

skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. przy zast. art. 4 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 6 listopada 2019 r.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 2 października 2018 r., sygn. akt VII Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w B.

z dnia 20 grudnia 2017 r., sygn. akt III K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w B. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 20 grudnia 2017 r. (sygn. akt III K (...)) M.O. został uznany winnym czynu z art. 156 § 1 pkt 2 k.k., za który wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności, a której wykonanie zawieszono na okres próby wynoszący 3 lata. Orzeczono także obowiązek naprawienia szkody oraz oddano oskarżonego pod dozór kuratora.

Od tego wyroku apelacje wnieśli Prokurator Rejonowy w B. oraz obrońca oskarżonego.

Prokurator wyrokowi zarzucił:

- „1. Obrazę przepisów postępowania, a to art. 413 § 2 pkt 6 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, a polegającą na niewskazaniu w części dyspozytywnej wyroku zastosowania art. 4 § 1 k.k. w podstawie prawnej wymiaru kar, środków probacyjnych i zaliczenia oskarżonemu na poczet orzeczonej kary grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie mimo zastosowania przez Sąd I instancji ustawy w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia przez oskarżonego przestępstw jako ustawy względniejszej.
2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mogący mieć wpływ na jego treść, polegający na mylnym uznaniu przez Sąd I instancji, że stopień winy i społecznej szkodliwości czynu oskarżonego M.O., nie są na tyle znaczne, by koniecznym było orzeczenie wobec oskarżonego bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze wnioskowanych 3 lat i 6 miesięcy, a jego dotychczasowy sposób życia - przed popełnieniem przestępstwa i po jego dokonaniu i warunki osobiste, a nadto jego stan zdrowia uzasadniają orzeczenie w stosunku do niego kary pozbawienia wolności z dobrodziejstwem warunkowego jej zawieszeniem.”

Podnosząc powyższy zarzut, prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt I poprzez uzupełnienie podstawy prawnej wymiaru kary o zastosowany art. 4 § 1 k.k. oraz poprzez orzeczenie wobec M.O., w miejsce dotychczasowej kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby, kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, przy jednoczesnym utrzymaniu pozostałych rozstrzygnięć.

Obrońca z kolei zarzucił wyrokowi:

- „1) obrazę przepisów postępowania, a to art. 410 k.p.k. w zw. z art. 389 § 1 k.p.k., poprzez brak odczytania na rozprawie w dniu 14 czerwca 2017 r. wyjaśnień oskarżonego złożonych podczas konfrontacji z pokrzywdzonym w dniu 21 października 2016 r.,
- 2) obrazę przepisów postępowania, a to art. 410 k.p.k. w zw. z art. 391 § 1 k.p.k., poprzez brak odczytania na rozprawie w dniu 14 czerwca 2017 r. zeznań pokrzywdzonego B.O. złożonych podczas konfrontacji w dniu 21 października 2016 r.,
- 3) obrazę przepisów postępowania, a to art. 410 k.p.k. w zw. z art. 393 a k.p.k., poprzez zaniechanie odtworzenia na rozprawie płyty z zapisem konfrontacji oskarżonego z pokrzywdzonym z dnia 21 października 2016 r.,
- 4) obrazę przepisów postępowania, a to art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku obrońcy z dnia 19 czerwca 2017 r. o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii sądowo - lekarskiej biegłego Z. G.O.,
- 5) obrazę przepisów postępowania, a to art. 167 w zw. z art. 170 § 1 pkt 2, 4 i 5 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku obrońcy zawartego w piśmie z dnia 22 czerwca 2017 r. o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego toksykologa,
- 6) obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k., poprzez uznanie za wiarygodną opinii sądowo - lekarskiej Z.G.O., w sytuacji gdy jest ona niejasna i niepełna,
- 7) obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k., poprzez uznanie za wiarygodne zeznań pokrzywdzonego B.O.,
- 8) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż oskarżony w dniu 4 lipca 2016 r. w miejscu swego zamieszkania ugodził swego syna B. O. sztyletem o długości ostrza około 40 centymetrów w okolice brzucha.”

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 2 października 2018 r. (sygn. akt VII Ka (...)) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył orzeczoną karę do 2

lat pozbawienia wolności i uchylił orzeczenie w zakresie jej warunkowego zawieszenia. W pozostałym zakresie wyrok utrzymał w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając przedmiotowemu wyrokowi:

- „I. naruszenie przepisów prawa procesowego, a to: art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. poprzez nie rozważenie i nie ustosunkowanie się przez Sąd Okręgowy do wszystkich zarzutów i wniosków apelacyjnych zawartych w apelacji obrońcy, tj. obrazy przepisów postępowania - art. 7, 167 i 170 § 1 pkt 5 k.p.k. dot. naruszenia przez Sąd Rejonowy zasady swobodnej oceny dowodu – opinii biegłego z zakresu medycyny sądowej – Z.G.O., która była niejasna, niepełna i zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii uzupełniającej, jak również dowodu z opinii biegłego z zakresu toksykologii, co miało istotny wpływ na treść tego wyroku,*
- *a w konsekwencji przyjęcie przez Sąd odwoławczy za własne jedynie subiektywnych hipotez Sądu Rejonowego co do niewiarygodności wersji prezentowanej przez oskarżonego, iż to pokrzywdzony sam nabił się na trzymany przez niego nóż, bez dodatkowej konfrontacji tych ustaleń z uzupełniającą opinią biegłego z zakresu medycyny sądowej oraz opinią biegłego toksykologa, gdyż w tym zakresie potwierdzenie lub wykluczenie stanowiska oskarżonego wymagało wiedzy specjalnej, której Sąd Okręgowy nie posiadał.”*

Podnosząc powyższy zarzut obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w B..

W odpowiedzi na przedmiotową kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasadny okazał się sformułowany w kasacji zarzut niedochowania przez Sąd odwoławczy standardów rozpoznania apelacji obrońcy oskarżonego.

W szczególności, jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego, Sąd ten podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, w myśl którego ustalenia faktyczne dotyczące mechanizmu powstania u B.O. rany klutej brzucha należało dokonać

opierając się na zeznaniach i opiniach biegłego Z.G.O.. Sąd Okręgowy uznał, że w zakresie opinii sądowo-lekarskiej „biegły sformułował kategoryczne wnioski”. Sąd nie ustosunkował się jednak w ogóle do konkretnych argumentów zawartych w apelacji, kwestionujących tę tezę. Tymczasem okoliczność ta miała bardzo istotne znaczenie, mając na względzie znaczenie, jakie dla ustaleń faktycznych miał dowód z tej opinii. Standard kontroli odwoławczej wymaga odniesienia się do konkretnych zarzutów wskazanych w środku odwoławczym i nie jest w tym zakresie wystarczające ogólne stwierdzenie, że zarzuty te nie są trafne. Także Sąd Najwyższy nie może zastępować Sądu odwoławczego w dokonywaniu oceny dowodów i oraz formułowaniu wniosków, jakie na ich podstawie można wyciągnąć.

Na marginesie powyższych rozważań, należało wskazać, że pobieżność odniesienia się do środka odwoławczego złożonego przez obrońcę oskarżonego znajduje swoje potwierdzenie także w innych elementach rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego, co dotyczy w szczególności tego zakresu orzekania, w którym Sąd Okręgowy w B. działał jako Sąd I instancji, kształtując na nowo wymiar kary i był związany standardem formułowania uzasadnienia w sposób właściwy dla sądu I instancji (zwłaszcza mając na uwadze tak radykalne zaostrezenie kary).

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd odwoławczy rozpozna raz jeszcze złożone środki odwoławcze.

as